

Lausunto

21.12.2020

MV/200/05.01.02/2020 1 (2)

Wilhelm Helander, Juha Leiviskä, arkkitehdit SAFA avoin yhtiö
Ratakatu 1 B A 12
00120 HELSINKI

Viite

Asia **HELSINKI, Johanneksenkirjon sisätilan muutostyöt**

Vilhelm Helander, Juha Leiviskä, arkkitehdit SAFA on pyytänyt Museovirastolta lausuntoa Johanneksenkirjon sisätilaan suunnitelluista muutoksista, joilla seurakunta, Johannes församling, toivoo lisäävänsä kirjon monikäyttöisyyttä. Lausuntoaineisto käsittää 9.9.2020 päivätyt luonnokset (pohjapiirustukset ja leikkaus) sekä tausta- ja katselmusmuistiot.

Muutossuunnitelma

Kirkkosalin takaosassa esitetään kahden penkkirivin lyhentämistä keskikäytävän molemmin puolin, jotta sisäänkäynnin yhteyteen saataisiin nykyistä väljempi saapumis- ja kokoontumistila. Lyhennettävien penkkien taustaseinä ja päädyt siirrettäisiin lähimmäksi sisäänkäyntiä jäävän säilyvän penkkirivin taustaseinämäksi ja päihin.

Kirkkosalin vasemman sivulaivan alttaripuoleinen pää esitetään muutettavaksi joustavasti muunneltavaksi toimituskappeliksi. Tilassa nykyisin olevat vanhat penkkirivit poistettaisiin lukuun ottamatta ulkoseinän viereisiä penkkejä. Uusi alttaripöytä ja -seinäke sijoitettaisiin päätyseinälle. Seinälle on tarkoitus toteuttaa alttarimaalaus, josta järjestettäisiin kutsukilpailu. Olemassa oleva kastemalja sijoitettaisiin tilaan. Kappelitilan sisäänkäyntipäähän sijoitettaisiin matala tilaa rajaava kaapisto, jonka käytävänpuoleisena osana käytettäisiin irrotettavan penkkirivin taustaseinämää.

Valaistusta täydennettäisiin kattopalkkien taakse asennettavilla valaisimilla, jotka voidaan kytkeä päälle erikseen. Vanhat kattokruunut jäävät paikoilleen. Alttaripään kruunua nostettaisiin noin 40 cm. Kappelitila varustettaisiin tuoleilla, joiden mallisia on kirkkosalissa ennestään.

Toimitusten ohella tila palvelisi kastepuun, kynttelikön sekä seimen sijoituspaikkana. Luonnoksissa on osoitettu tilavaraukset lasten alueelle ja seimitilalle.

Kummallakin muutosalueella paikataan mosaiikkibetonilattiaa poistettavien penkkien kohdalla. Poistettavat penkit varastoidaan kirjon tiloissa.

Museoviraston kanta

Museovirasto puoltaa kirkkosalin takaosaan esitettyjä penkkimuutoksia. Muutos on harkitussa suhteessa Johanneksenkirjon kokoon ja olemukseen. Penkkien purku ja muokkaaminen edellyttää huolellista suunnittelua ja toteutusta, mahdollisesti myös konservointiosaamista.

Museovirasto pitää mahdollisena muokata sivulaivan päätä esitettyllä tavalla kappelitilaksi. Penkkien poisto muuttaa alttarin lähialueen näkymiä, mutta muutos jää kauempaa

kirkkosalista tarkasteltuna suuren pilarin ja pienempien pylväiden katveeseen. Ratkaisu väljentää eteläiselle sisäänkäynnille johtavaa käytävää. Tilaa on perusteltua rajata kalusteella käytävän suuntaan. On myös hyvä, että kalusteessa varaudutaan säilytystilaan, sillä on tärkeää, että kappelitilasta ei tule varastointialuetta. Uusi kalustus tulee sovittaa hienovaraisesti Johanneksenkirjon arkkitehtuuriin sekä suunnitella ja toteuttaa korkeatasoisesti.

Kappelitilan tarkemmat suunnitelmat ja penkkimuutosten yksityiskohdat tulee lähettää Museovirastoon hyväksyttäväksi. Mosaiikkibetonilattian paikkaamisesta on tarpeen järjestää mallikatselmus.

Kappelitilan rakentaminen (penkkien poisto, alttarijärjestelyt ja valaistus) on kirkkolain 1054/1993 14. luvun 2 a §:n tarkoittama olennainen muutos, jota koskeva kirkkovaltuuston päätös on alistettava kirkkohallituksen vahvistettavaksi.

Yli-intendentti

Helena Taskinen

Yliarkkitehti

Sirkkaliisa Jetsonen

Tiedoksi

Kirkkohallitus
Helsingin seurakuntayhtymä / Mika Hirvonen
Johannes församling / Johan Westerlund
Johannes församling / Sixten Enlund
Kirkkohallitus / Edla Mäkelä